

DELO ŽIVLJENJE

glasilo delovne skupnosti tovarne obutve alpina žiri

LETNIK 14

STEVILKA 11

ZIRI, NOVEMBER 1975

KAKOR VESTE, DELA V TEM CASU POSEBNA KOMISIJA ZA IZVAJANJE USTAVNIH SPREMENB. POVPRASALI SMO NJENEGA PREDSEDNIKA, DIPLOMIRANEGA EKONOMISTA TOMAZA KOŠIRJA O PRVIH REZULTATIH

Kmalu nove temeljne organizacije

Komisija za izvajanje ustavnih sprememb je v dosedanjem delu razpravljala o možnostih organiziranja več temeljnih organizacij združenega dela v naši delovni organizaciji. Nekateri zaključki glede tega so bili sprejeti v začetku septembra.

Prevladovalo je naslednje stališče: v skladu z ustavo se je treba prizadevati, da se TOZD organizira povsod tam, kjer so za to pogoji. Vendar pa je pri tem ekonomska utemeljenost primarnega pomena. Naslednja pomembna ugotovitev pa je ta, da na organizacijo TOZD ne smemo gledati kot na akcijo, ki jo je treba čimprej izvesti in potem enkrat za vselej končati. Organiziranje TOZD mora biti nepretrgan proces, stalno je treba analizirati razvoj posameznih obratov, oddelkov ipd. in organizirati TOZD takrat, kadar posamezen del OZD izpolni pogoje za to.

Z ozirom na navedena stališča je komisija za izvajanje ustavnih sprememb sprejela naslednje zaključke: po obravnavi različnih možnosti za organiziranje TOZD se je komisija odločila takole: najprej naj bi pripravili in or-

ganizirali TOZD Plastico, ki bo najprej izpolnjevala pogoje za samostojno TOZD. Seveda pa s tem reorganizacija še ne bo zaključena. Naši dislocirani obrati, na primer sedaj po mnenju komisije, še ne izpolnjujejo pogojev za TOZD, vendar bo treba razvoj teh obratov spremljati in organizirati TOZD takrat, kadar bodo pogoji izpolnjeni.

Za TOZD Plastico se je treba sedaj še odločiti, kdaj naj bi se predvidoma konstituirala, nato pa začeti s pripravami (pripraviti ločen obračun, delitev sredstev ipd).

Dogovorili smo se tudi, da bi vzporedno z organizacijo TOZD razčistili tudi sporna vprašanja glede organiziranosti skupnih služb. V ta namen smo se dogovorili s šefi posameznih strokovnih služb, naj pripravijo konkretne predloge, na osnovi katerih bomo skušali poiskati čimboljše rešitev.

zov, v prihodnjem letu pa bodo posledice večje, če upoštevamo, da nam pretljo izgube posameznih kupcev oz. tržišč.

Vzhodni izvoz, ki je bil predviden v višini 336.000 parov oz. 4.500.000.—\$, smo izpolnili količinsko za 55%, po vrednosti pa za 47%. Čeprav je odstotek izpolnitve še izredno nizek, upamo, da bo plan do konca leta dosežen, če upoštevamo, da je dobavni rok za škornje 4. kvartal (četrtletje), za smučarske čevlje, ki smo jih prodali v Vzhodno Nemčijo in CSSR pa november.

Izredno smo v zamudi z dobavo poluretanskih podplatov za ZSSR, vendar upamo, da bo tudi plastika z nabavami dodatnih form za nekatere veličine in z delom v treh izmenah to zamudo vsaj delno nadoknadila.

Marija Strlič

Razgovori v Moskvi

Vzhodno tržišče zahteva vedno večjo kvaliteto obutve

Letošnji razgovori predstavnikov jugoslovanske čevlarske industrije o dobavah za leto 1976 s predstavniki firme RAZNOEXPORT iz Moskve so se pričeli že julija. Takrat se nismo sporazumeli glede cen, zato so se ponovni razgovori pričeli 22. 9. 1975 v Moskvi.

Predstavniki kupca so pri razgovorih dokazovali, da so cene jugoslovanske obutve višje kot cene zahodnoevropskih proizvajalcev. Po dolgotrajnih razgovorih je bil sprejet sporazum, da ostanejo cene za škornje na lanskoletni ravni, za vse ostale vrste obutve pa je kupec pristal na cene, ki jih je predlagala jugoslovanska obutvena industrija.

Alpina bo v prihodnjem letu dobavila firmi RAZNOEXPORT 210.000 parov čevljev na osnovi ključa. Za dodatne dobave v januarju in februarju pa pričakujemo naročilo v višini 30.000 parov. Predvidevamo še eno dodatno naročilo za mesec marec, za katerega pa količine še niso znane.

Ker se do sedaj jugoslovanska čevlarska industrija ni resno držala dogovorjenih dobavnih rokov po kvartalnih, predvsem je to veljalo za prvi

kvartal, je letos kupec brez-pogojno zahteval, da mora biti v prvem kvartalu izdobljeno najmanj 27% od skupnega naročila.

Obravnavano je bilo tudi vprašanje kvalitete. Predstavniki kupca so opozorili, da bodo brez-pogojno vztrajali pri zahtevah, ki so jih postavili letos.

Miloš Mlinar

Kratek izvleček iz poslovnega uspeha devetmesečnega poslovanja

V TOZD proizvodnja smo dosegli celotni dohodek za 14% več kot v istem obdobju preteklega leta. Amortizacije po predpisani stopnji smo obračunali za 32% več kot pred letom dni, nad predpisano stopnjo pa za 27% manj. Vseh sredstev smo v tem obdobju porabili več za 17%. Dohodek je porasel za 22%, pogodbene obveznosti 10%, zakonske obveznosti za 1% in osebni dohodki za 25%.

V TOZD prodaje smo dosegli za 41% več celotnega dohodka, prav v isti višini so porasla tudi vsa porabljena sredstva. Amortizacija po predpisani stopnji je večja za 6%, nad predpisano stopnjo pa je manjša za 12%. Dohodek je porasel za 45%. Kot v TOZD proizvodnja so tudi porasle pogodbene obveznosti in sicer za 70%, zakonske obveznosti za 23% ter osebni dohodki za 35%.

V organizaciji združenega dela smo dosegli za 351.771.988 dinarjev celotnega dohodka ter za 67.597.663 din dohodka.

Zaloge repromateriala so po stanju 30. 9. 1975 porasle v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta za 11%, zaloge nedovršene proizvodnje pa so nižje za 16%. Zaloge gotovih izdelkov v TOZD proizvodnje pa so po količini večje za 30%, po vrednosti pa za 45%. V TOZD prodaje so zaloge domače obutve po količini manjše za 20%, po vrednosti za 5%, tuja obutve pa je po količini nižja za 7%, po vrednosti pa višja za 14%, v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta. V organizaciji združenega dela so zaloge gotovih izdelkov po količini manjše za 2%, po vrednosti pa nižje za 10%.

Ana Strlič

Kako uresničujemo plan izvoza v letu 1975

Predvideni plan izvoza v višini 476.000 parov oziroma 6.500.000.—\$ smo do konca meseca septembra izpolnili količinsko za 64%, po vrednosti pa za 53%. Plan zahodnega izvoza, ki je bil postavljen v višini 140.000 parov oz. 2.000.000.—\$ pa smo dosegli količinsko za 85%, po vrednosti pa za 65%.

Na izpolnjevanje plana izvoza oz. na realizacijo zaključenih izvoznih poslov je močno vplivala omejitev uvoza. Blago za ZDA in Kanado, ki bi ga morali s kontejnerji odpremiti v juliju in avgustu, smo poslali avlonsko konec septembra in oktobra. Zamude pri odpremiti so nam povzročile v letošnjem letu dodatne stroške letalskih prevo-

Zaradi zanimivosti objavljamo izvlečke iz sestavka v Gospodarskem vestniku številka 72, ki govori o podobnih problemih, kot jih imamo mi

Kaj hromi industrijsko proizvodnjo

V nekaterih slovenskih tovarnah je bila v zadnjem obdobju — zlasti zaradi pomanjkanja materialov za proizvodnjo — že močno motena proizvodnja, prihajalo je in še prihaja do zastojev, kar jih sili k prisilnim dopustom delavcev ob zmanjšanju osebnih dohodkov, v nekaterih primerih je prišlo tudi do izpada realizacije že sklenjenih pogodb o izvozu, čeprav večkrat nekateri tudi pretiravajo. Iz izbranih informacij o položaju v nekaterih pomembnih panogah lahko izluščimo nekaj značilnih vzrokov.

Preskrba z reprodukcijskimi materiali in surovinami se je poslabšala v večini dejavnosti, marsikje je položaj zelo kritičen.

Zanimiv je položaj v usnjarski industriji. Tam niti nimajo problemov z glavnimi reprodukcijskimi materiali, kljub temu pa delovne organizacije večkrat ne morejo izpolnjevati dobav ali pa celo ustavljajo proizvodnjo — zaradi pomanjkanja raznih drobnih materialov. Ravno tako je problematična preskrba z reprodukcijskimi materiali v elektroindustriji in v nekaterih dejavnostih kovinske industrije.

V gradbeništvu opozarjajo na občutno pomanjkanje rebrastega betonskega železa, v zadnjem času se je poslabšal tudi položaj v pogledu preskrbe s cementom, sploh pa vse leto primanjkuje belih zidnih obložnih ploščic. Razen tega primanjkuje v gradbeništvu raznih rezervnih delov iz uvoza za uvoženo mehanizacijo.

Taki problemi, kot je pomanjkanje nekaterih materialov, povzročajo občutnejše težave tudi na področju energetike. Kot opozarjajo novi zvezni predpisi namreč ne omogočajo več normalne oskrbe premovalnikov z nujno potrebno opremo ter rezervnimi deli, zaradi česar je ogrožena tekoča proizvodnja premoga. Ker je ta, kot npr. REK Velenje pretežno usmerjena v energetiko, je s tem v končni posledici ogrožena tudi proizvodnja električne energije (energija iz termoelektrarn pa je odločujoč faktor slovenske energetske bilance).

ZAPLETENI PREDPISI

Poskusili bomo še strniti glavne vzroke, ki vodijo v tako situacijo, ki hromi industrijsko proizvodnjo in s katero se danes otepa cela vrsta delovnih organizacij. Te vzroke bi lahko razdelili v tri glavne skupine: zapleteni uvozni in carinski predpisi, nelikvidnost in pa ponekod že kar zelo velike razlike med cenami surovin na svetovnem in jugoslovanskem trgu.

Počasnost pri postopku izdajanja soglasij za uvoz s strani zveznega sekretariata za zunanjo trgovino je zelo

njanja uvoznih predpisov zapletenosti uvoznega poslovanja, ki iz tega izhaja. Poudarjajo še to, da povzročajo nerealni predpisi o blagu na carini neracionalne, neekonomske rešitve, včasih pa je te predpise — v povezavi z drugimi — sploh težko spoštovati.

TEŽAVE ZARADI NELIKVIDNOSTI

Drugo skupino vzrokov tvorijo problemi pretoka blaga na domačem trgu. Posredna posledica splošnega deficita nekaterih materialov iz uvoza je namreč med drugim ta, da so se začeli tudi nekateri domači proizvajalci reprodukcijskih materialov v odnosih do svojih odjemalcev — do finalistov — precej monopolistično obnašati. To »obnašanje« se zrcali v kvaliteti proizvodov, spoštovanju dobavnih rokov in v ceni. So pa vsekakor razlogi za zastoje v dobavah tudi na strani predelovalcev: nekateri domači dobavitelji začasno ustavljajo dobave — ker jim komitenti blaga ne plačajo. K temu naj še pripomnimo, da včasih tudi na carini čaka blago zavoljo tega, ker ga delovna organizacija zaradi nelikvidnosti ne more dvigniti.

Problem zase pa so previsoke cene domačih surovin in materialov, ki jih predelovalna industrija, če hoče biti konkurenčna na tujem trgu in sploh izvažati — preprosto več ne prenese. V nekaterih proizvodnih vejah povzročil vsak izvoz na bazi vgrajenih domačih materialov avtomatično izgubo, ker so cene tega materiala bistveno višje od svetovnih cen.

I. R.

Težave z notranjki bodo manjše

V začetku letošnjega leta nam je začel Trio iz Tržiča izdelovati za našo proizvodnjo vse potrebne notranjke. Za ta korak smo se odločili iz več tehtnih vzrokov: nižja cena, zmanjšanje zaloga materiala in s tem razbremenitev skladišča še vedno previsokih zalog, zmanjšanje uvoza (texon) in končno tudi pripravljenost s strani Trio, ki nam je zagotavljal redno in kvalitetno dobavo. S tem sodelovanjem pa je bil narejen tudi prvi korak k vse večji družbeni delitvi dela. Tako smo sklenili sporazum o poslovnem sodelovanju.

Kmalu pa so se pokazale prve težave. V času, ko smo stopili z njimi v sodelovanje se je povpraševanje po notranjkah na splošno močno večalo. V Trio so se znašli pred problemom, kako zagotoviti vsem kupcem redno in pravočasno dobavo notranjkov. To so reševali z nadurnim delom in delom ob prostih sobotah. Toda dobave so kasnile. Sedaj dobavljajo notranjke vsak dan, velikokrat tudi dvakrat dnevno, saj le tako s težavo pokrivajo naše dnevne potrebe. Če imamo v tem položaju točno določeno kaj bomo delali vsaj za en teden vnaprej, notranjki

ne povzročajo problema; ne vplivajo na morebitne zastoje v proizvodnji. Vsi pa vemo, da velikokrat ni tako. Pri izdelavi zgornjih delov imamo že tako veliko težav, zlasti z materiali iz uvoza, ko je treba dolgo čakati na nočno dovoljenje. Vse to nas sili, da spreminjamo dnevne plane in art. čevlja. Tu pa nastane težava pri pravočasni dobavi notranjkov. S Triom smo v stalnem kontaktu. Sporočamo jim naše spremembe in s tem ob obojestranskem prizadevanju nekako uspešno rešujemo probleme. Včasih pa se le zatakne in slaba volja je upravičena. Kako bo v bodoče? V Trio zagotavljajo,

inda se bo zadeva kmalu izboljšala. Že v naslednjem mesecu imajo manj delovnih obveznosti. V naslednjem letu pa se bodo preselili v nove prostore, kjer bodo imeli znatno

večje zmogljivosti. Kar zadeva kvaliteto še to: nikoli ni tako dobro, da se ne bi dalo še kaj izboljšati.

Peter KOSMAC

Zanimivosti z beograjskega sejma

Od 6. do 11. oktobra je bil v Beogradu 16. mednarodni sejem »Moda v svetu«. Na tem sejmu so bile prikazane modne novosti tekstila, konfekcije, usnja in obutve. Razstavlja tudi spremljajoča industrija. To so proizvajalci raznih materialov za izdelavo obutve: gume, podplato, raznih orodij in strojev. Tu so proizvajalci iz vse Jugoslavije pa tudi številne tuje firme. Obiskovalcev je vedno veliko, vsak pa se zanima zlasti za novosti iz svoje panoge. Tudi mi smo se zadrževali v glavnem v paviljonih z obutvijo.

Pirkazanega je zelo veliko, od skromnih pa do zelo lepih modelov. Zenska obutev je v veliki večini s klinastimi petami. Prevladuje rdeča barva v raznih odtenkih. Proizvajalci, ki se štejejo za vodilne v modi pa so prikazali svoje izdelke iz velurja v sivi barvi. V glavnem pa prevladuje še vedno ševro. Čevlji so večinoma z usnjenimi podplati. Veliko sprememb je opaziti pri moški obutvi. Prej pretirano široke in visoke konjice kopit so zamenjala lepo oblikovana kopita s primerno višino in širino. Posebnost moške mode pa je v tem, da tudi tu prevladuje rdeča barva v rjavkastih pa do žividečih odtenkov. Zdi se mi nekaj posebnega, da na celem sejmu nisem videl niti enega moškega čevlja v črni barvi.

Razstavljalcev otroške obutve je razmeroma malo. Zelo lepe in praktične modele pa je prikazala tovarna Ciciban,

ki poleg obutve razstavlja tudi igrače.

Tu prevladuje modra barva. Oblika kopit je zelo lepa, ne pretirano široka, vendar še dovolj prostorna za normalno rast otroške noge. V zgibu imajo čevlji posebne vložke, ki jih iz zdravstvenih razlogov zelo priporočajo.

Skoda, da med razstavljalci obutve ni bilo naše delovne organizacije, saj bi po kvaliteti modelov prav gotovo bili med boljšimi. Upam, da bomo to napako popravili in na prihodnjem sejmu tudi mi prikazali svoje izdelke.

Usnjarska industrija ni prikazala posebnih novosti. Občutek imam, da pričakuje napotke in zahteve čevljarke industrije, kar je že ustaljena praksa.

Proizvajalci strojev stalno iščejo novosti, to je opaziti pri izdelovalcih raznih orodij in strojev. Posebnost je stroj za cvikanje konic, ki ga je razstavljal pri nas še ne preveč znana firma International iz Pirmasensa. Ta stroj je prirejen za cvikanje lepljene obutve. Z zamenjavo nekaterih manjših delov pa zelo lepo cvika tudi fleksibil izdelano obutev. Za to cvikanje je potrebno predhodno ročno gumiranje podplato in gornjega dela. Prav gotovo je to velik napredek, saj je na čevlj obnem s cvikanjem konic prilepljen tudi že podplat. Z zamenjavo strojnih delov za prehod iz ene vrste na drugo vrsto cvikanja pa se delavec zamudi le 4 do 6 minut.

A. K.

Prodajno mrežo še razširjamo; prodajalna v Ptuj — nov pri-spevek!

Dobitniki priznanj KS ŽIRI

Na eni svojih sej je zbor delegatov KS Ziri sprejel predlog sveta, da odslej podeljuje priznanja (nagrade) KS Ziri, in sicer:

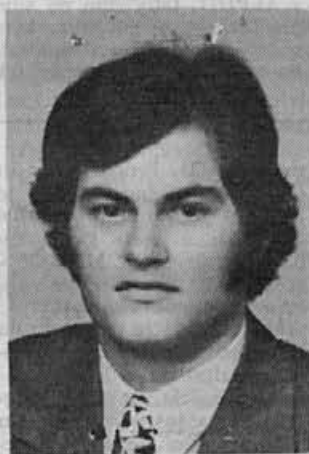
1. imenovanje častnega občana KS Ziri
2. podeljuje priznanja KS Ziri
3. daje denarne nagrade KS Ziri.

Priznanje, oziroma denarne nagrade, podeljuje zbor KS Ziri v skladu z zahtevami

pravilnika o podeljevanju priznanj, oziroma nagrad KS Ziri. Priznanje (nagrado) lahko dobi posameznik ali organizacija, ki ima vidne zasluge za »razvoj gospodarstva, družbenih dejavnosti, znanosti, družbenopolitične ureditve in drugih dejavnosti v KS Ziri«. Na predlog sveta je Zbor delegatov KS sprejel sklep, da se podelijo priznanja naslednjim organizacijam in posameznikom:

Tone Pintar, rojen 1931, za aktivno delo v Ribiški družini Ziri, saj je kar 18 let v njenem varstvu, od tega 10 let predsednik. Dejaven je tudi pri RK, balinarjih in organizacijah za varstvo narave.

Miha Bogataj, rojen 1948, za aktivnost zlasti na področju športa, še posebno kot predsednik KK Kladivar, delegat TTKS, predsednik komisije za šport pri KS, in drugih področjih samoupravljanja.

Stane Vehar, rojen 1933, zaradi izredne prizadevnosti, zlasti ob letošnji akciji asfaltiranja.

Franc Jereb, rojen 1921, za vsestransko družbenopolitično aktivnost, zlasti pri organizaciji splošnega ljudskega odpora, v organih skupščine, ZK, SZDL, ZB in ZRVS ter krajevni skupnosti.

Stane Dolenc, rojen 1924, za družbenopolitično aktivnost v SZDL, ZRVS in SD Ziri.

Gasilsko društvo Dobračeva

Ustanovljeno je bilo leta 1902. Ima dve operativni desetini na Dobračevi, eno v Račevi. Poleg tega ima Rače-

va mladinsko in pionirsko desetino. Društvo si je tudi zelo izpopolnilo gasilsko opremo. Ima orodjarno na Dobračevi

in Račevi, 2 gasilska kombija, 4 motorne črpalke in še drugo orodje in opremo za gašenje požarov.

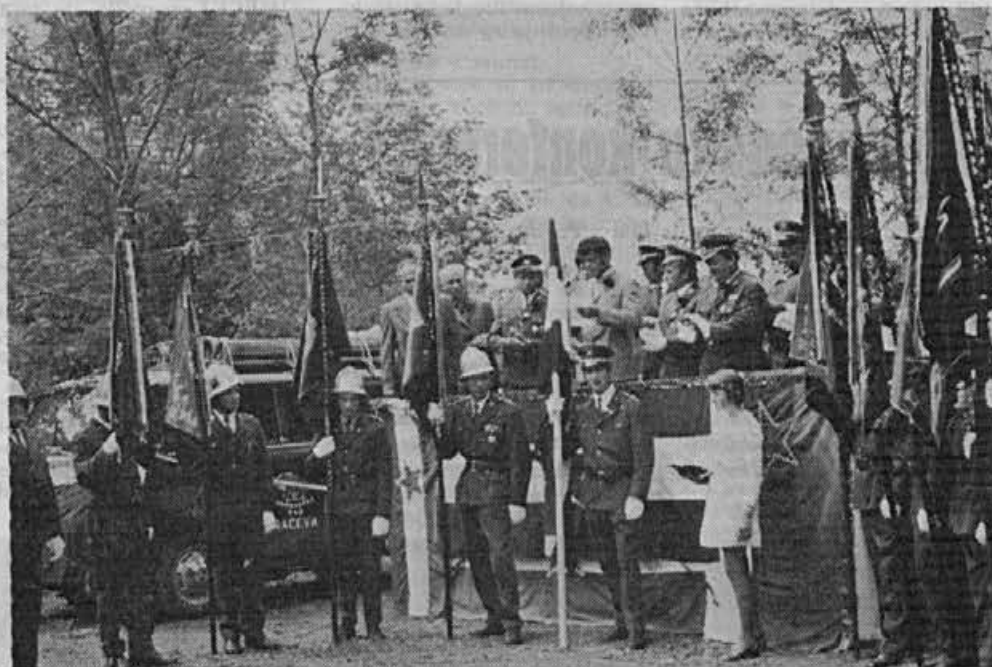
Steje 80 delovnih članov. Dosegli so prva mesta na nekaterih tekmovanjih.

Gasilsko društvo Žiri

Gasilsko društvo Žiri je bilo ustanovljeno 1889. leta. Steje 42 delovnih članov, mladince in pionirje.

Od ustanovitve pa do danes je društvo večkrat menjalo svoje gasilske brizgalne, saj ima danes že šesto. Društvo je sodelovalo pri gašenju požarov in poplavlach in je bilo stalno pripravljeno priskočiti na pomoč. Ima svoj lastni gasilski dom.

Trudi se za usposabljanje novih, mladih gasilcev. Zbira tudi sredstva za nabavo nove gasilske opreme.

Organizacija Rdečega križa Žiri...

Organizacija RK je bila v Zireh ustanovljena v jeseni 1945 in se je s svojimi člani takoj vključila v aktivno sodelovanje pri odpravljanju posledic vojne. Prva predsednica je bila tov. Hribernik Marija, ki se je v tem času vrnila iz Srbije, kjer je že kot članica delala v organizaciji RK.

Zaradi enotnosti, zavestne pripadnosti človeštva organizaciji in aktivnega delovanja najbolj odgovornih članov, organizacija že vsa leta uspešno varuje, ohranjuje, krepi

in pospešuje ljudsko zdravje, sodeluje pri reševanju perečih družbenih problemov zdravstvene in socialne narave, usposablja ljudi za dajanje prve pomoči in sodeluje pri blažitvi elementarnih nesreč.

Od leta 1959 je v Zireh močno razvito prostovoljno krvodajalstvo, tako, da je leta 1975 že preko 400 krvodajalcev. V letih od 1971 do 1974 je bilo podeljenih 129 značk za 5, 43 značk za 10, 6 značk za 15, in ena značka za 20 krat darovano kri. Eržen Pavlu iz Sela je bila podeljena značka za 20 krat darovano kri.

Današnja organizacija RK šteje okrog 900 članov,

Planinsko društvo Žiri

Planinsko društvo Žiri, v katerem je včlanjeno trenutno okrog 700 članov, od tega kar 220 učencev osnovne šole, praznuje letos 25-letnico svojega delovanja. S svojo, preko celega leta razpeto, izletniško dejavnostjo omogoča delovnim ljudem in mladini našega kraja ceneno, zdravo, a prepotrebno rekreacijo v naravi. Skrbi za planinska pota v okolici našega kraja in vzdržuje svoj dom na Goropakah.

Samoupravna kronika

Od 15. septembra do 15. oktobra

4. redna seja Komisije za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti, 23. 9. 1975

Obravnavano je bilo pet kršitev delovnih obveznosti. V dveh primerih je komisija izrekla opomin zaradi predčasne zapustitve delovnega mesta in neupravičenega izostanka. V dveh primerih je bil izrečen javni opomin, v enem pa javni opomin, pogojno za dobo 6 mesecev.

Javna opomina sta bila izrečena Karlu Krolniku in Ivanu Kuncu.

Karel Krolnik je 22. 5. 1975 v popoldanski izmeni prišel vinjen in s tem še istega dne ponovil kršitev delovne obveznosti, zaradi katere mu je bil izrečen ukrep.

Ivan Kunc je 17. 7. 1975 neupravičeno izostal z dela in s tem ponovil kršitev delovne obveznosti, zaradi česar mu je bil izrečen ukrep.

Komisija je sprejela še naslednje kurepe:

1. Spor med Viktorijo Rupnik in Petrom Jerebom, ki se vleče že od januarja 1975, se sporazumno dokončno reši.

2. Prijavi kršitev delovnih obveznosti dveh delavcev se obravnava na eni prihodnjih sej, in se delavca pokliče na zagovor.

13. 10. 1975 je bila 5. redna seja Komisije za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti, vendar odločbe o izrekih ukrepov še niso pravnomočni, zato bo poročilo objavljeno v naslednji številki.

19. 9. 1975 Delavski svet TOZD Proizvodnja: Sprejet sklep o razdelitvi razpoložljivih stanovanj našim delavcem, tako kot je določila stanovanjska komisija.

Sprejet je bil sporazum o financiranju izgradnje novega televizijskega pretvornika v Zireh. Predlog je, da bi delovne organizacije — podpisnice tega sporazuma izločale od 1. 6. 1975 do 31. 5. 1976 od svojih bruto osebnih dohodkov 0,60% v sklad z izgradnjo TV pretvornika.

Odbor za medsebojna razmerja je imel dne 3. oktobra 1975 sedmo redno sejo:

Obravnaval je naslednje zadeve: na delovno mesto uvoznega referenta je imenoval pripravnico Andrejo Cadež, na delovno mesto operater v RC Majdo Kavčič, operater na luknjaču. Pregledal je vložene prošnje za delo in skle-

pal v skladu s potrebami. Predlagal in potrdil je tudi vložene odpovedi dela. Poslušal je poročilo o razporeditvi nekaterih delavk v finančni službi. Potrdil je razporeditev Novak Štefana v oddelek plastike ter razporeditev Jožeta Justina na delovno mesto stražar za dobo 3 mesecev. Odbor je ugotovil, da je Vinko Albreht prenehal z delom zaradi samovoljnega izstopa z dela.

Odbor za izobraževanje 22. 9. 1975

Podeljene so bile naslednje štipendije:

1 za tehniško srednjo šolo strojne stroke

1 za strojno fakulteto

Izredno šolanje pa je bilo odobreno 1 kandidatu na Visoki šoli za organizacijo dela, namesto dveh razpisanih štipendij za redno šolanje, kjer ni bilo kandidatov.

be in škode, ki jo je zaradi tega trpela ALPINA. Tožbeni zpostopek še ni končan. Pravni zastopnik ALPINE v tej pravdi je Pravna pisarna pri republiški gospodarski zbornici v Ljubljani.

Miloš MLINAR

KDAJ BOMO LAHKO SLI S 35. LETOM V POKOJ?

Povprašali smo Republiški sekretariat za delo. Kakor je razvidno iz odgovora, tečejo razgovori in razprave o tem že več let. Predvideni so usklajevalni razgovori med republikami. Toda kakor kaže, bo končna odločitev bližje temu, da bodo v vseh republikah delali tako kot v Sloveniji.

Govorijo vam

JEREB STANA, lahka šivalnica:

Kot vedno na vseh sestankih, je tudi tokrat problem zaradi norm. Zelo nepravilno merjenje časa, saj delavke v več primerih za enako pridnost dosežejo zelo različno število minut. To naj bi se že enkrat izenačilo in uredilo.

***

Velikokrat so slabi materiali ali tehnično pomanjkljivo pripravljene zgornji deli, kar se ugotovi na zalepljenju ali šivanju, za kar so spet prikrašane delavke na času. Nad tem naj bi bolj pazila tehnična služba ali kdor je že za to odgovoren.

***

Da je za najnižji doseg oddelka vzrok govorjenje, nedisciplinarnost in podobno, je le prazno besedičenje. Upam trditi, da so vse delavke zelo pridne. Vzroki za neuspeh morajo tihati nekje drugje.

***

Kaj pa kvaliteta? Ali tudi na to kaj pazimo? Ali tudi v kvaliteti zaostajamo za drugimi oddelki? Priznanja je treba dati tudi za kvaliteto, seveda, če kdo to zasluži in ne samo na doseg, ki je verjetno večkrat velik na račun slabe kvalitete in prevelikega škarta.

***

Na disciplino v proizvodnih oddelkih se polaga veliko pozornosti. Kaj pa v režiji? Ali se tudi dela kontrola med delom, zlasti pa ob koncu dela, ko posamezniki čakajo že pri izhodu.

***

Delavke računovodstva prodajne mreže:

Za izjave v naši prenatrpani pisarni ni prostora!

NADA ENIKO, šivalnica športne obutve:

«Zakaj šivalnica športne obutve, ko pa delamo vse, od otroških čevljev, do moških in ženskih škornjev?»

***

SILVO DOLINAR — montaža težka:

Noben carinski ukrep ali zapora ni taka nesreča, da ne bi »kdo« od te imel srečo!

***

ANTON DEBELJAK:

Rad bi vedel, kdo ukazuje, da delamo na sobote, ki so po delovnem koledarju prosti!

Poslovodska konferenca

V dneh od 14. do 18. oktobra je bila v Portorožu poslovodska konferenca za izbor in naročanje kolekcije pomlad-poletje 1976.

Že pred poslovodsko konferenco je bila izbrana in naročena vsa kolekcija Alpina obutve, dokončen izbor tuje obutve, ki jo rabimo za dopolnitev prodajnega asortimana, pa je bil na poslovodski konferenci.

Splošno mnenje o kolekciji je bilo zlasti za žensko obutve pohvalno, medtem ko je izbor moških čevljev še vedno nepopoln. V primerjavi z razstavljenimi modeli na beograjskem sejmu je vsa ženska kolekcija izredno

uspela, zato lahko upravičeno pričakujemo, da bo ob pravočasni in kvalitetni izdelavi uspešno prodana.

Samo naročanje je potekalo v treh skupinah, vsak poslovodja je v pomoč pri naročanju imel izračun napovedi prodaje, z upoštevanjem zaloga za njegovo prodajalno, tako da pri naročilih ni bilo prevelikih odstopanj.

Na splošnem delu konference so bili obravnavani problemi v prodajalnah, problemi proizvodnje za domače tržišče in za izvoz, odnosi

med TOZD Proizvodnja in Prodaja. Splošno mnenje je bilo, da moramo prodajalne obveščati o vseh spremembah v proizvodnji, ker najpogosteje je vzrok nezadovoljstva prav neobveščenost.

Menimo, da je bilo delo na poslovodski konferenci uspešno, rezultati tega dela pa bodo znani šele čez 8, 9 mesecev, to pa je tudi opravičilo za morebiten neuspeh kakega modela, ker sprejemati odločitve za več kot pol leta vnaprej je dokaj težavno.

Anica Govekar

Poslovodska konferenca je vedno pomemben mejnik v poslovanju

razgovor za urednikovo mizo — razgovor za ur

Na razgovoru za urednikovo mizo so tokrat na temo **INFORMIRANJE** sodelovali: Ivanka Bekš iz teške šivalnice, Tone Gorjup iz montaže, Andrej Mlakar iz skladišča, Gregor Pustovrh iz Gorenje vasi, Stana Zakelj iz prodajalne v Skofjji Loki in vodja kadrovske službe Ernest Demšar. Razgovor sta vodila Nejko Podobnik in Janez Smeh, zapiske je pripravila Silva Pišek.

1. VPRAŠANJE

1. Ali menite, da ste dovolj in kako seznanjeni z naslednjimi vprašanji:

a) pridobivanje dohodka in njegova razdelitev (na vseh nivojih) ter perspektiva glede dohodka in njegove delitve, b) pogoji dela in njihov razvoj v prihodnosti,

c) proizvodnja in realizacija planov kot temeljna pogoja za pridobitev dohodka ter razvojne možnosti na tem področju,

d) katere druge funkcije (kadrovska, planiranje, raziskovanje, informiranje).

Gregor Pustovrh

O pridobivanju in razdelitvi dohodka smo seznanjeni prek delavskega sveta in časopisa Delo-življenje.

V obratu smo premo informirani.

Kar zadeva plane, delavci vedo, koliko bo posameznega izdelka. To smo dolžni povedati, kolikor vemo. O kadrovanju in raziskovalni dejavnosti pa smo zelo malo seznanjeni.

Andrej Mlakar

O pridobivanju dohodka smo bežno seznanjeni, ne da bi veliko poznali te stvari, o glavnih stvareh vemo. Kar zadeva pogoje dela in razvoj je za nas aktualno. Delamo v zelo slabih pogojih. Računamo, da se bo gradilo in da bi bilo tako boljše. Zdi se mi, da se nekaj premika. Kar zadeva pridobivanje dohodka; veliko dohodka se zanemarja s tem, ker zaloge ostajajo. V materialu je precej denarja. Glede kadrovanja še kar vemo, to je objavljeno tudi v našem časopisu. O planiranju so delavci tudi seznanjeni, ker imamo opravke s planirano službo in vemo, kako gre planiranje. Glede planiranja na dolge roke ne bi mogel reči, bežno smo seznanjeni tudi s tem.

Tone Gorjup

Pri pridobivanju osebnega dohodka, se mi zdi, da nam je jasno, od koga je dohodek odvisen in kako se pridobiva. Če se čimveč naredi in kvalitetno, bo dohodek zagotovljen. Če pa tega ne bo in če ne bomo dosledno izvajali vseh ukrepov in se trudili za dohodek, vemo, da ga ne bo. O teh zadevah so ljudje v montaži dobro seznanjeni. Kako bo v prihodnje, pa pri nas ne vemo. Sestankov je pri nas v hali zelo malo, čeprav se je veliko govorilo, da naj bi bili mesečni sestanki. Zakaj jih ni, ne vem. Zato pa pride do raznih kritik, ker ljudje niso sproti dovolj seznanjeni, kaj se dogaja. Realizacija plana je spet odvisna od vseh dejavnikov: disciplina, kvaliteta dela, da se dela s polno paro in ne kot letos, da so razni »kiksi«. Vsi pa nismo obveščeni, zakaj tako, zakaj delamo samo s polovično zmogljivostjo.

Vsakemu delavcu se gre za uspeh — ta pa je odvisen od tega, da vse v redu poteka.

Ivanka Bekš

Povedala bi, kaj mislimo v teški šivalnici. Sem članica delavskega sveta in kolikor toliko že vem, kako se pridobivajo sredstva za osebni dohodek, da bi pa to prenesla na ostale delavce sama, pa se ne upam, ker nisem sposobna. Mislim, da so vsi ti podatki dostikrat preveč strokovno pripravljene. Na delavskem svetu že vem približno, za kaj se gre, bojim pa se, da bi sodelavcem kaj narobe povedala. Kar se tiče pogojev dela in razvoj, smo še kar dobro seznanjeni. Vemo v kakšnih težkih pogojih dela plastika in skladišča. To ne bo rešeno, dokler ne bo gradnje. Obljubljeno je bilo, da se bo začelo graditi, kdaj se bo začelo, pa še ne vemo.

Glede proizvodnje in realizacije planov ne bi mogla dati nobenega odgovora, ker nismo pri nas o tem prav nič seznanjeni. O kadrovanju pa vemo le toliko, kolikor preberemo kadrovske novice v časopisu.

Stana Jereb

Mislim, da sem s pridobivanjem dohodka in njegovo razdelitvijo seznanjena le delno, toda še vse premalo. Čeprav sem le malo oddaljena iz Zirov (delam v Skofjji Loki I.), mislim, da še zmerom preveč, da bi lahko bolj pogosto navezovala stike z našimi delavci, da bi se včasih lahko tudi o takih stvareh pogovorili. Lahko pa bi bilo malo več tega v našem glasilu in bolj na preprost način napisano, da bi bilo lahko razumljivo tudi nam, delavcem.

S pogoji dela v sami proizvodnji trenutno nisem seznanjena, upam pa, da se bo v prihodnosti marsikaj izboljšalo, da bo olajšalo delo delavcu. Vsi stremimo za tem, da bi čimveč naredili in čimveč prodali. V prodajalne večkrat dobimo pošiljko s precejšnjo zamudo, ko bi lahko že med tem časom veliko prodali. Ne vem, kje je krivda za to! Mogoče plan, ki ga postavimo, ni do časa narejen. To se ponavlja iz leta v leto in mislim, da bi na tem področju morali nekaj ukreniti.

2. VPRAŠANJE

Ali ste obveščeni o prej navedenih problemih (izberite eno izmed možnosti):

a) toliko, da lahko posegajo v razpravo,
b) toliko, da bežno poznate zadeve,
c) sploh mi ni jasno, kaj se dogaja na posameznih področjih.

Gregor Pustovrh

Zadeve poznam le bežno.

Andrej Mlakar

Bežno poznam te stvari, mislim, da mi jih ni treba točno poznati.

Tone Gorjup

Tudi jaz mislim, da omenjena problema poznam le na splošno. Menim, da tako, kot še tisti, ki so člani samoupravnih organov in ki dobe tone gradiva, ne morejo biti sami seznanjeni, ker je stvar precej zakomplicirana. Dovolj je 8 ur dela v tovarni in potem še delo doma, tako da pred tistim, ki je o vsem tem natanko seznanjen, lahko snamem klobut.

Ivanka Bekš

Moje mnenje je podobno. Bežno sem informirana.

Stana Jereb

O prej navedenih problemih sem obveščena toliko, da bežno poznam zadevo.

3. VPRAŠANJE

Kaj predlagate, kako bi izboljšali informiranje:
a) po našem časopisu,
b) po zvočniku,
c) na oglašnih deskah,
d) ostale možnosti sprotnega informiranja.

Gregor Pustovrh

Da bi bile te tri možnosti (časopis, zvočnik, oglasne deske) in sestanki bolj sprotni, da bi dobili vse informacije tudi v dislociranih obratih. Dostikrat se zgodi, da v Gorenji vasi ne vemo za noben razpis delovnih mest, tudi o razprodaji nismo nič vedeli. Zapiski razprav na delavskem svetu bi morali biti na oglašnih deskah. Predlagam, da bi ljudje, ki so na tem zaposleni, bili bolj budni.

Če spomnim 10 let nazaj, smo imeli v vseh oddelkih skoraj vsak mesec sestanke. Tam se je vse pokazalo, za 10 dni smo vedeli, kaj se bo delalo, danes ne vemo več. Želela bi to in vsi pri nas, da bi tudi družbenopolitične organizacije poročale, vsaj na kratko, o vsem, kar se dogaja, ker one opravljajo važno vlogo v našem podjetju in pred njih gre veliko stvari. Sindikat je nekajkrat to naredil.

Andrej Mlakar

Rekel bi, da so viri informacij kar v redu in najbolj se mi zdi pomembno, da so vse informacije dosledne, resnične, da se tisto, kar se objubi, tudi naredi. Koliko smo govorili, da bomo zidali in sedaj vidimo, da ni iz tega nič. Ljudje ne zaupajo več informacijam, ne moremo vedeti, kaj je res in kaj ne. Ljudi je teba informirati, zakaj se ni gradilo. Na oglašnih deskah bi bilo lahko malo več — napisano naj bi bilo kratko in jasno.

Ljudi je teba informirati, zakaj se ni gradilo. Na oglašnih deskah bi bilo lahko malo več — napisano naj bi bilo kratko in jasno.

Tone Gorjup

V hali je obveščanje slabo organizirano. Je samo en zvočnik sredi hale, tako da se nič ne sliši. Imeti bi morali vsaj še dva zvočnika. Objavljajo v drugem delu malice in ne v prvem. Stroji so že vključeni in se nič ne sliši. Treba bi bilo, da bi bili oglašni krajši in jedrnat. Dolge članke ljudje od kraja še poslušajo, potem pa prično govoriti med seboj.

Sestanke bi morali organizirati enkrat mesečno. Vsak mesec se nabere dovolj problemov. Bilo bi manj govornja, če bi bili ljudje bolj seznanjeni. Eden pove to, dru-

gi to, in pride ven druga stvar, kot je res. Res pa je to, da bi sestanki zavzeli precej časa.

Ernest Demšar

Najprej moramo ugotoviti, kaj je sploh informacija. Je več načinov informiranja: sestanki, tribune itd. Meniti bi se morali, do kje informirati. Informacije bi morale teči v obe smeri, ne le od vrha navzdol. Informiranje je seveda možno do neke stopnje. Najbolje informiranje pa je živo informiranje. Na seje DS bi obvezno morali vabiti vodje oddelkov in druge delavce in s tem bi dosegli hitro, še bolj živo informiranje. Pri nas imamo časopis in določene stvari, ki so v njem objavljene, so že zastarele.

Po zvočniku pa ne objavljamo tistega, kar bi delavci radi. Gradivo za DS je včasih res prestrukturirano pripravljeno.

Ivanka Bekš

Sem za možnost sprotnega obveščanja na oglašnih deskah. Tudi sestanke bi morali imeti. Ne samo takrat, iz formalnosti, zdi se mi, da tudi takrat, ko rešujemo svoje probleme. Teh je dovolj. Ko smo se v podjetju odločili za TOZD, je bilo dosti obljub o tej organizaciji in kakšne poglede bo imel delavec. Sami vemo, da nimamo dovolj časa, da bi se poglobljali v te zadeve, sploh tisti, ki delamo, smo zato, da delamo, študirajo naj drugi. Kar zadeva samo informiranje smo nazadovali.

Če spomnim 10 let nazaj, smo imeli v vseh oddelkih skoraj vsak mesec sestanke. Tam se je vse pokazalo, za 10 dni smo vedeli, kaj se bo delalo, danes ne vemo več. Želela bi to in vsi pri nas, da bi tudi družbenopolitične organizacije poročale, vsaj na kratko, o vsem, kar se dogaja, ker one opravljajo važno vlogo v našem podjetju in pred njih gre veliko stvari. Sindikat je nekajkrat to naredil.

Stana Jereb

Prek našega časopisa bi se dalo še z marsičem seznaniti.

4. VPRAŠANJE

Kakšna so predvidevanja za izboljšanje sistema informiranja in kdaj bomo to uredili?

Ernest Demšar

Sem samo vodja kadrovske službe in lahko odgovorjam za kadre. Informiranje je trenutno v naši službi kot eno mnogih dejavnosti. Če je že tako, bi radi imeli informiranje čisto. Dokler se bo nekdo bavil še z drugimi stvarmi poleg informiranja, ne bo informiranje dobro tehnično urejeno. Sedaj uvajamo pripravnico, ki ima ustrezno izobrazbo in skušali bomo to počasi urediti. Vellkokrat so tudi oglasne deske premalo uporabljene. To je naša napaka in teh napak naj bi ne bilo več. Razširili smo sistem oglašnih desk.

Razdelili smo stanovanja

Zakon o programiranju in financiranju graditve stanovanj v svojih določilih govori, da morajo delovni ljudje in občani zlasti sami skrbeti za lastnimi sredstvi za reševanje svojega stanovanjskega vprašanja, pri tem pa jim družbena skupnost po načelu solidarnosti zagotavlja določeno denarno pomoč.

Prav tako pa so organizacije združenega dela in drugi družbeni dejavniki dolžni skladno z načelom vzajemnosti in solidarnosti skrbeti za reševanje stanovanjskih potreb svojih delavcev.

Vendar naj delovni ljudje in občani v bodoče samostojno z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi zagotavljajo in združujejo sredstva za stanovanjsko graditev.

Teh določil se je pri razdelitvi stanovanj dosledno držala tudi stanovanjska komisija ALPINE. V letošnjem letu smo imeli na razpolago 6 stanovanj v novem stanovanjskem bloku H 12/S2 v Stari vasi in eno stanovanje v starem bloku, v Stari vasi 59. Prizadevali smo si, da bi bila razdelitev stanovanj čim bolj pravična, zato je bila imenovana tričlanska komisija, ki si je na podlagi izdelanega točkovnega sistema ogledala in ocenila stanovanja devetih prosilcev, ki so imeli že dalj časa vložene prošnje za stanovanja. Na podlagi zbranega števila točk je bil izdelan prioriteten red prosilcev, katerega smo pri razdeljevanju stanovanj tudi upoštevali.

Clani stanovanjske komisije so odločno postavili zahtevo, da mora delavec sam prispevati določen delež k reševanju svojega stanovanjskega vprašanja. Zato se po sklepu stanovanjske komisije in po sklepu delavskega sveta TOZD Proizvodnja delavcem,

ki so interesenti za stanovanje, postavlja pogoj, da namensko varčujejo za dobo 5 let, z mesečnim plogom najmanj 1.000,00 din. Na ta način bodo delavci z lastnimi privarčevanimi sredstvi in s posojilom na privarčevani znesek v petih letih to stanovanja lahko odkupili.

Ob upoštevanju vseh teh okoliščin je stanovanjska komisija na svoji seji dne 1. septembra 1975 sprejela sklep, katerega je 19. 9. 1975 potrdil delavski svet TOZD Proizvodnja, da se stanovanja dodelijo naslednjim delavcem:

1. Dve garsonjeri v novem bloku v Stari vasi se dodelita materama samohranilkama Ivanki Pečelin, ki je že dolgoletna članica našega kolektiva in Mavri Danici, ki ima pisмено odpoved sedanjega stanovanja.

2. Tri dvosobna stanovanja se dodelijo trem mladim družinam:

Jereb Francu in Sonji Kanjč Marjanu in Cvetki Poljanec Cvetki in Vojku

3. Stanovanje v starem bloku v Stari vasi 59, katerega bo izpraznila Peternelj Martina se dodeli Zelko Kristini. Postavlja se isti pogoj kot ostalim, da začne namensko varčevati in da stanovanje v 5 letih odkupi.

4. Trosobno stanovanje v novem bloku v Stari vasi se tudi letos rezervira za pravniko.

Stanovanjska komisija je imela težko in odgovorno nalogo. Upoštevala pa je načelo, da je stanovanje eden bistvenih elementov dejanske enakopravnosti človeka v družbi, zato se je pri svojih odločitvah obračala k tistim med nami, ki so brez stanovanja, pa ga nujno potrebujejo.

Marta TREVEN

Se nekaj trenutkov — In ključji bodo naši!

Kadrovske novice

V zadnjem mesecu smo sprejeli 12 novih delavcev, od tega največ v prodajni mreži. V obratu v Zireh so nastopili delo NK delavka Miranda Eniko, pripravnik Olga Pintar, Srečko Erznožnik, Anica Tušar, Franc Pečelin. Iz JLA se je vrnil Venčeslav Kristan, čevljarjski tehnik. V prodajni mreži so se zaposlili Radmila Babič v Novem Sadu, za dobo enega meseca, Zorica Češnjak v Koprivnici, Esma Lovič v prodajalni III Ljubljana, Darinka Kum v Novem mestu ter Lidija Pernat in Anica Ljubec v Ptujju. Mrovlje Silva je bila premeščena iz prodajalne v Zireh na obračun osebnega dohodka šivalnice športne obutve, Ivana Frlan pa iz obrata v Zireh v obrat Gorenja vas.

Z delom so prenehali naslednji: Marija Tolar v šivalnici športne obutve, Marija Kristan, polkvalificirana delavka v montaži lahke obutve, Joža Govekar v oddelku

plastike, Franci Mlinar, ekonomist—pripravnik, Zdravka Pertovt, uvozni referent, Martina Možina, čevljarjski tehnik, Vinko Albreht, delavec v montaži obutve, Anton Strojjan, ekspeditor v Skofji Loki, Franc Mohorič, strojni ključavničar v oddelku plastike in Andreja Cuk, delavka v obratu na Colu.

Število zaposlenih 30. 9. 1975 je naslednje	Povečanje števila zaposlenih v 9 mesecih:
Alpina, obrat Ziri	1054 9
Alpina, obrat Gorenja vas	188 1
Alpina, obrat Colj	83 3
Alpina, prodajna mreža	266 26
Skupaj	1591

Francu Mohoriču želimo ob odhodu v pokoj čimveč dobre zdravja!

Poročili so se:

Katarina Fortuna (GV), Pavel Nicolletti, Marija Balažinec. Iskreno čestitamo!

Povezovanje teorije s prakso poteka v zadnjem času v Alpini zelo načrtno. Letošnja generacija pripravnikov je zelo številna, med najpomembnejšimi oblikami dela pa je tudi teamsko (skupinsko) delo, kjer pripravniki s pomočjo sodobnih oblik dela rešujejo posamezne strokovne naloge, se usposablja v organizaciji dela in vodenju, smotrnem izkoriščanju sredstev in časa.

Ček je varno, preprosto in zanesljivo plačilno sredstvo

Poslovanje s čeki je odraz moderne bančne tehnologije, ki jo je pred leti začela uvajati tudi Ljubljanska banka. Mnogo ljudi, ne le poslovnih in tistih, ki veliko poklicno potujejo, je že dojelo, kaj pomeni zanje ček, kaj vse lahko z njim kupijo oziroma plačajo. Ustvaril se je že določen krog imetnikov osebnih tekočih računov, pa tudi podjetij, trgovin, turističnih agencij, gostišč in drugih organizacij, ki čeke prejemajo. Vsi skupaj so spoznali, da je tako poslovanje enostavnejše in mnogo priročajše kot z gotovino.

Zakaj ček?

Ob vse večji izbiri blaga, ob vse hitrejšem ritmu našega vsakdanjika, zmanjkuje časa, da bi človek lahko tako kupoval, kot je nekoč. Spomnimo se, kako so kupovali naši starši moke vsaj za mesec dni, prav toliko tudi sladkor-

ja, olja, pa kave in soli. Kadar pa je bilo treba kupiti kaj trajnejšega, na primer perilo, posteljnino, pohištvo, se je o tem govorilo mesece in mesece.

Ti časi so že zdavnaj mino. Danes, ko je svet prežet (Nadaljevanje na 7. strani)

Ček je varno ...

(Nadaljevane s 6. strani)

z informacijami, se vse pogosteje dogaja, da seže kupec po tistem, kar se mu zahoče trenutno in o potrebnosti ali nepotrebnosti nakupa ne pomislija prav veliko. Poleg tega se nam najboljša priložnost za nakup ponudi največkrat kot nalašč prav tedaj, ko nimamo s seboj dovolj denarja.

Ce bi z vsem tem računali, bi morali kot ljudje, ki vemo, kdaj se splača kupovati, gotovino imeti vedno pri sebi. To pa ni niti varno niti praktično. Čekovna knjižica, drobna knjižica lističev, pa nam omogoča, da kupujemo in plačujemo kjerkoli in karkoli. Toda samo tiste trgovine in druge poslovalnice, ki imajo urejeno sodobno poslovanje bodo znale pritegniti kupca: s tem, da prejmejo ček brez vsakih zapetljajev, izkažejo tudi neke vrste zaupanje, potrditev, da verjamejo v kupno moč plačnika.

Popolna zanesljivost plačila

Tisti, ki prejme pri plačilu namesto gotovine ček, ne tvega ničesar. Za vnovčenje pravilno izpolnjenega čeka v vsakem primeru jamči podružnica Ljubljanske banke, ki je ček izdala. Služba družbenega knjigovodstva nikoli ne preverja ali ima ček kritje. Vsa ta negotovost zadeva samo Ljubljansko banko.

Prejemanje čekov pomeni dokaj poenostavljen plačilni promet. Ček je vedno izpolnjen na celotno vsoto, zato ni treba menjati denarja, skakati za drobižem in ob zaključku poslovanja sortirati bankovcev in kovancev ter jih vestno preštete oddati na za to določeno mesto. To ne omogoča le mnogo hitrejšega dela, marveč tudi mnogo zanesljivejše poslovanje. Ni se moč ušteti, ni moč prejeti ponarejenega denarja ali denarja, ki je toliko poškočovan, da ga banka zavrne ali označi za manj vrednega. Pravilno izpolnjen ček je vedno neoporečno plačilno sredstvo.

Pravilno izpolnjen ček

Seveda pa tudi za ček veljajo pravila, ki zagotavljajo varnost banki. Na čeku, ki ga predloži plačnik, mora biti napisano, kolikšen znesek naj izplača Ljubljanska banka in komu. Napisana mora biti torej natančna vsota in naziv organizacije, ki ček prejme. Ček mora biti podpisan. Podpiše ga seveda tisti, ki z njim plačuje. Da je ček predložila prava oseba, se da preprosto ugotoviti: prejemniku čeka se mora plačnik »predstaviti« s čekovno karto, na kateri je podpis imetnika tekočega računa, torej morata biti podpisana na čeku in čekovni karti identična. Vesten prejemnik čeka pa kontrolira imetnika čekovne karte in čekovni tudi tako, da primerja čekovno karto z osebo izkaznico: na čekovni karti je namreč napisana tudi registrska številka osebne izkaznice.

Vsi podatki na čeku morajo biti napisani čitljivo in brez kakršnihkoli popravkov. Nepravilno izpolnjen ček je treba takoj vrniti njegovemu imetniku in ga napotiti, naj ga odda v poslovni enoti Ljubljanske banke, ki vodi njegov tekoči račun.

Najmanjša vsota, katero lahko kupec oziroma naročnik storitev plača s čekom, je 30 dinarjev. Prav tako je določena največja vsota, in sicer tisoč dinarjev. Če je treba plačati vsoto, ki je večja od tisoč dinarjev, imetnik tekočega računa izpolni več čekov, pač toliko, da je pokrita celotna vsota. Ali bo pri tem prekoračil dobroimetje na svojem tekočem računu, nikakor ni skrb prejemnika čekov, marveč vedno samo Ljubljanske banke.

Ceke prevzema SDK

Ceke, ki jih organizacija prejme namesto gotovine, je treba na hrbtini strani podpisati. To opravljata pooblaščenca osebi. Prav tako mora biti na hrbtini strani štampiljka organizacije, ki je čeke prejela. Potem je treba čeke razvrstiti po podružnicah Ljubljanske banke, ki so čeke izdale ali kot pravijo bančniki, na katere so čeki trasirani.

Za vsako podružnico Ljubljanske banke je treba sestaviti specifikacijo, ki obsega številko žiro računa banke, podpis številke prejetih čekov in čekovnih zneskov ter skupno vsoto čekov. Takšno specifikacijo, overjeno s štampiljko, podpiše pooblaščenca osebi. Specifikacija se izdela v treh izvodih: dva je treba skupaj s čeki predložiti pristojni SDK, eden pa ostane organizaciji.

Vsota vseh specifikacij se vpiše na barirano knjižico, na kateri mora biti seveda napisano ime organizacije in številka njenega žiro računa pri SDK. Vse skupaj, čeke, specifikacije in barirano položnico je treba predložiti pristojni SDK v osmih dneh, če sta podružnica Ljubljanske banke in organizacija v istem kraju, če sta ta dva kraja različna, pa v petnajstih dneh.

SDK, ki vodi žiro račun organizacije, prenese na podlagi dokumentov vsoto, ki je napisana na barirani položnici, na žiro račun organizacije, v breme pa ga knjiži podružnicam Ljubljanske banke, ki so čeke izdale oziroma na katere so čeki trasirani.

Izkušnje kažejo, da se v trgovinah in lokalih, kjer je mogoče plačati s čekom, promet večja. Seveda ne v obliki večjega navala, ampak kot večji dnevni iztržek. Mnogim kupcem oziroma gostom je pač lažje napisati večjo vsoto na ček, kot pa potegniti iz žepa toliko gotovine.

Imetniki tekočih računov pa lahko pri Ljubljanski banki najemajo tudi posojila, torej so kupci, ki lahko kupijo več.

Ste že pomislili, da bi se jim pridružili?

Spominjam se temnolasega, zagorelega mladeniča izpred dvajsetih let. V Stekleni dvorani v Ljubljani je kot za šalo premagoval nasprotnike. Toda njegova borba je bila mehka, kakor da bi se ves zžil z mehko umetnostjo — judom. Prijem trden, in

ne grob, meti bliskoviti; toda kakor tovariško pričevanje — boljši sem.

Kramljamo v njegovem, še ne do kraja dograjenem domu, na robu Ljubljane — v Stanežičah. Naš sogaovornik je Marjan Maček, ki je zagledal luč sveta v letu 1936 — nekdanji absolutni državni prvak v judu.

»S starši sem bil izseljen v Srbijo, kakor mno-

gi drugi. Kot otrok sem preživel vojno in šport me je kmalu prevzel. Najprej nogomet, saj veste, kar je pač možno gojiti kjerkoli brez posebnih sredstev.«

Na prvem življenjskem razpotju se je odločil, da bo kovinar. Odšel je v Litostroj in se tam izučil.

»Spoznal sem judo in posvetil sem se mu. Bilo nas je več, ki smo nekako hkrati napredovali. Večino smo bili fizični delavci v tovarnah, zato tudi nismo imeli problemov z močjo ali kondicijo.«

Zares, kdo še ni slišal za skorajda nepremagljive mojstre tistih dni: Pogačnika, Macarola, Skrabo ...

Ekipe Ljubljane tudi v državi skorajda ni imela konkurence.

»No, nadaljeval sem šolanje ob delu,« pripoveduje Marjan, »najprej na srednji šoli, nato na fakulteti. Judo je bil še vedno prvi šport. Spominjam se prve generacije žirovskih judoistov. Bili so tako prizadevni, toda skromni. Zato so imeli tudi športne uspehe. Veš, za uspeh v nekem športu pa je poleg tega treba tudi strokovno vodstvo, kajti vsega se fantje ne morejo naučiti sami. In pa vodstvo, ki skrbi za organizacijo, od opreme, do denarja. Verjetno je tudi tu vzrok, da v Zireh judo ne napreduje več tako kot je nekoč.«

O Marjanovi uspešni karieri govori kopica poka-

lov in diplom. Očitno še danes ni zaverovan v svoje uspehe, saj je pokale in diplome nabral kar po prealnih. Gostoval je tudi po Evropi, doma skoraj po vsej Jugoslaviji. Doživel je veselo pa tudi žalostne trenutke. Med najdragocenejšimi spominki je mali žirovski gozder, ki je bil namenjen japonskemu mojstru Nagaoki, pa se je tik pred gostovanjem v Zireh smrtno ponesrečil.

Marjan je kasneje postal predavatelj na kovinarski šoli. Učenci so ga dostikrat upoštevali prav zaradi njegovih športnih uspehov.

Z judom se je srečeval vedno bolj poredko, nekaj časa še kot trener, sedaj pa ga je posel pri tem povsem onemogočil. Prevzel je namreč servis za avtomate za mrzle in tople pijske zahodnonemške firme ABA. In to je edini servis v Jugoslaviji. Kar mislite si, koliko je dela.

Na Ziri pa tudi ne pozabi. V stanovanju ima slike žirovskih slikarjev, njegova mati se je priselila k njemu, sestra gradi hišo v bližini. Soseska je bolj vaška kot mestna, prav kot v Zireh. Kar domače se počutijo tu.

Tekst: Nejko Podobnik

Foto: Franc Jesenko

Za čistejši svet

Da bi spodbudilo svoje najmlajše člane k razmišljanju o naravi, je ob svoji 25-letnici planinsko društvo razpisalo natečaj za najboljše spise o planinstvu ter naravi in njenem varstvu. Komisija, ki so jo sestavljali učitelji slovenskega jezika na žirovski osnovni šoli, je izbrala 14 nagrajencev, ki bodo prejeli knjižne nagrade. Sodili smo, da je spis Francija Kavčiča vreden branja, zato ga objavljamo. Ob tej priliki se pionir-planinci zahvaljujejo za skrb, ki jim jo izkazuje matično društvo. Želijo, da skrb zanje ne bi pojenjala. V bodoče želijo še več izletov po naši lepi domovini.

Živimo v času velikega napredka. Nastopila je prava eksplozija novih proizvodnih postopkov in na presenečenje vseh — to resda povečuje blagostanje ljudi — hkrati pa odpira nove, včasih nepremostljive težave. Neizmerno onesnaževanje, uničevanje in zastrupljanje okolja je ena najhujših šib sedanosti.

Polivinilaste vrečke smo, recimo, nekoč sprejeli z velikim navdušenjem, toda kdo bi si mislil tedaj, da bodo zavržene polivinilne vrečke mnogo večja nadloga, kot so na primer zavržene papirnate vrečke.

»Kdo je kriv za pogin ribjega zaroda v tej in tej reki«, beremo včasih z debelimi črkami tiskane naslove nad časopisnimi članki, kjer natančno zvemo, da je skozi neko čistilno napravo ušla neprečiščena industrijska odpadka naravnost v reko in pomorila ves ribji življi v njej.

Prav grozljivo pa je tole opozorilo: »Pozor! Dihanje škoduje vašemu zdravju« ki na mnogih mestih med nebotičniki Los Angelesa opozarja meščane na nevarno, z izpušnimi plini zastrupljeno ozračje.

Ljudje žele preživeti nedeljsko popoldne v okolici svojega domačega kraja, pa naj bo to nekje v okoliških gozdovih Ljubljane, na Dolenjskem ali na Gorenjskem, pa prepogosto nalete na žalostna smetišča odpadkov, grobišča starih štedilnikov in zavrženih kosov stanovanjske opreme, ki jih odmetavajo vestni, na pogled včasih sila kulturni občani.

Naš planet, ki je bil še pred nekaj desetletji čist kot kaplja rose, danes postaja vsesplošni smetnjak.

Tu in tam vidimo skromno opozorilo: Odlaganje odpadkov prepovedano!, ki sameva ob obronkih livad in gozdičev. Ali ni to grozljivo opozorilo, kako malo se zavedamo svojega uničevalskega početja. Tako uničujemo naravno okolje: pa saj to je vendar naš dom! Ves planet na katerem živimo, je naš dom! Čuvati in čistiti bi ga morali z enako ljubeznijo, kot svoje stanovanje. Če pa bo šlo tako naprej, se bomo v tej neznanški nesnagi uničili. Ze mi smo ogroženi, toda še bolj bo ogrožena prihodnost, potomci, če se ne bo človeštvo nemudoma uprlo tej nadlogi in začelo preprečevati onesnaževanje.

Vsak posameznik in vsi skupaj, v tovarnah in mestih naj varujejo naravo. Korenine tega zla so v nas samih, ker ne spoštujemo naše naravne domovine. Mar je potrebno po vsakem izletu v naravo pustiti za seboj kup odpadkov? Mar res ni mogoče danes priti peš do bližnje trgovine ali brivca? Kje neki? Vse z avtomobilom, ki veselo zastruplja ozračje.

Zastrupljanje okolja s prahom in strupenimi plini, ki jih tovarniški dimniki bruhaajo v ozračje, ogrožajo ne le človeka, temveč tudi rastlinstvo in živalstvo. Strokovnjaki so naredili vrsto naprav s katerimi lahko preprečimo zastrupljanje.

V mnogih tovarnah, recimo v kemičnih, v usnjarnah, v tovarnah papirja, rabijo pri delu mnogo čistil. Tako vodo hitro onesnažimo ali pa celo hudo zastrupimo. Industrijske in druge odplake povzročajo v rekah, jezerih in morjih velike

spremembe, ki groze, da bodo uničile rastlinstvo in živalstvo v vodi. Osnovna zahteva je — ne smemo spuščati v čisto vodo neomejenih količin umazanije, ker tako letata pomori bakterije, ki čistijo vodo!

Tudi smeti so trd oreh, kar mi ne opazimo. Smetarji s svojimi značilnimi avtomobili sproti odvažajo smeti, da mi lahko zopet odlagamo odpadke in smeti v izpraznjene pločevinaste posode. Tako se mi smeti zlahka rešimo, toda mnogo bolj zapleteno je to za smetarje. Često odlagajo smeti in druge odpadke na nekoristna zemljišča, ki ga zasipajo. Zasuta zemljišča nato zravnajo z buldožerji ter sproti zasejejo travo in posadijo z drevjem in lepotičnim grmovjem. Tako nastajajo nove livade za sprehajališča in športna igrišča.

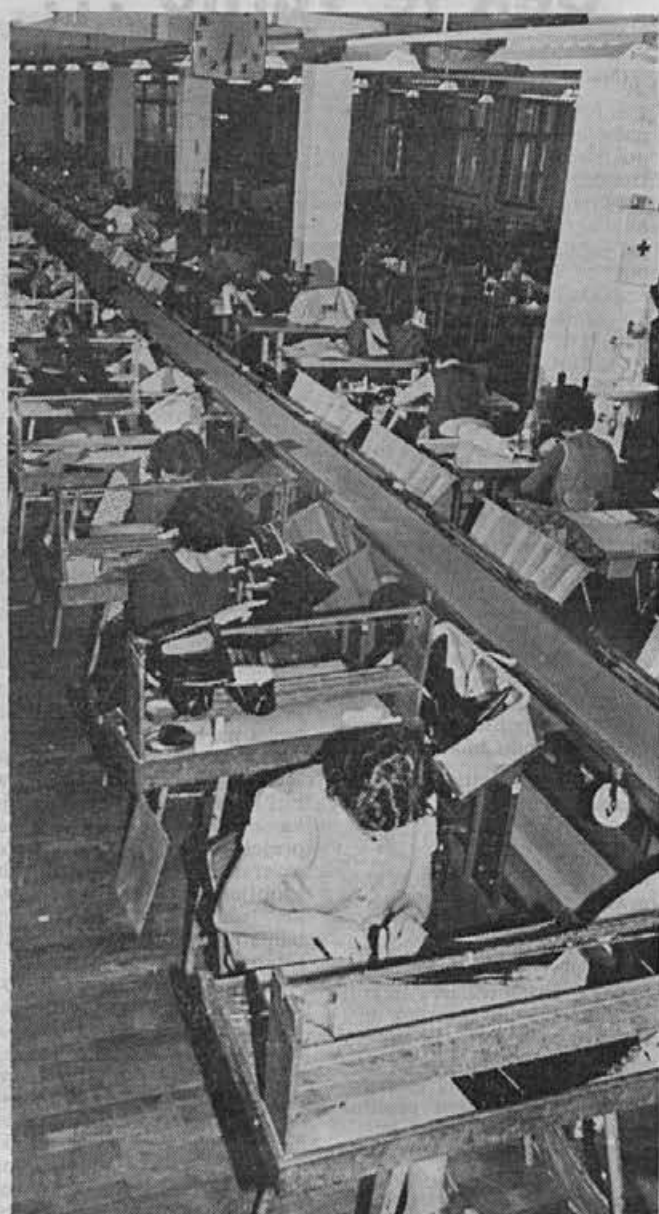
To je le delček vsega, kar sodi v varstvo okolja. Varstvo okolja je tudi varstvo živali, čebel, ptic. Nekatere strupe za uničevanje škodljivcev na sadnem drevju ali na poljščinah, ki so veljali za koristen izum, so že prepovedali.

Varstvo okolja resnično ni »natečaj« ali trenutna naloga, varstvo okolja je doslej največji boj za obstanek, boj za zdravo prihodnost poznejših narodov, boj, v katerem mora zmagati razum sedanjega človeka, zato da bo ohranil Zemljo svojim potomcem.

Zatorej še enkrat:

VARUJMO NARAVO!

Franci KAVČIČ,
8. b

Delamo v zaprtih prostorih, v hlapih organskih topli. Kako pomembno je za vse nas, da se odpočijemo lahko v čisti, zdravi naravi...

Dopisujte v Delo - življenje

V Zireh je spet oživel Turistično društvo. Kot kaže, ga vodijo res podjetni ljudje. Julija in avgusta letos so organizirali že 4 piknike za tuje turiste. Pravkar pripravljajo program dela prek zime. Občni zbor, ki bo v kratkem, naj bi postal prvi korak k široko zastavljeni akciji. Še ne popolnoma organizirani, so že pridobili 85 postelj, ki so v vsakem trenutku na razpolago. Tudi na kmečki turizem niso pozabili.

»DELO ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE tovarne obutve Ziri, Stara vas 23 — n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Proizvodnja obutve, TOZD Prodaja obutve in Delovno skupnost skupnih služb.

Ureja ga uredniški odbor:

Vladimir Pivk
Alfonz Zajec
Ivan Capuder
Janez Smeh
Martina Gregorač

Majda Jesenko — glavni urednik

Nejko Podobnik — odgovorni urednik

Izhaja mesečno. Naklada 1600 izvodov.

Fotografije: Franc Jesenko

Tisk: Gorenjski tisk, Kranj

Fotografija iz arhiva — ob 32-letnici osvobodilne našega kraja; Nemci so 18. oktobra 1943 zagrozili, da bodo postrelili talce, v kolikor bi počli en sam strel ob njihovem umiku iz Žirov.

O ranah in krvavitvah

Dr. Tone Košir, vodja zdravstvenega doma Kranj, enota Skofja Loka, je postal eden izmed naših najzvestejših dopisnikov. Takega sodelovanja smo lahko veseli, saj kaže na to, da zdravniki iščejo možnosti za prosvetljevanje delavcev in občanov, kar je najbolj uspešno pa tudi najceneje. Prispevek dr. Koširja bomo zaradi obširnosti objavili v nadaljevanjih.

Rana je vsaka poškodba kože. Koža je lahko odrgnjena, vrezana, vsekana, raztrgana, vbodena, obtolčena, ugriznjena, opečena.

Osnovno pravilo naj velja, da vsako rano sterilno pokrijemo in poiščemo zdravniško pomoč. Pri tem pa veljajo nekatere izjeme oz. pravila:

1. Odrgnino in obtolčenino lahko očistimo s tekočo vodo oz. z vodo, ki smo ji dodali razkužilo (desol ali asepsol). Spiramo tudi ugriznine, če niso globoke.

2. Tujka iz rane ne odstranjujemo! Raje počakamo na strokovno pomoč, ker izvlečenje tujka lahko poškoduje

večjo žilo, živec, kito, notranje organe.

3. Rane ne posipamo s praškom, ne mažemo z mazilom, jo ne pokrivamo z vato.

4. Če je poškodovan sklep ali kost moramo potem, ko smo rano sterilno pokrili, okončino tudi imobilizirati s priročnim sredstvom (deščica, revija, časopis, orodje).

5. Rano, ki sega v globino in ne krvavi hudo, pokrijemo s sterilno gazo le narahlo (na prsih, na trebuhu). Poškodovanega dela telesa ne smemo uporabljati, obremenjevati, z njim gibati.

Krvavitev je lahko usodna za poškodovanca:

Zato se jo vselej mudi čimprej zaustaviti. Da bi vedeli kaj moramo napraviti, moramo najprej ugotoviti vrsto krvavitve:

1. Kri iz rane le »solzi« v kapljicah — kapilarna krvavitev

Prva pomoč: rano pokrijemo s sterilno gazo, lahko pa pustimo kar odvezano, posebno na obrazu. Če je rana zamazana, jo lahko speremo s čisto vodo z dodanim razkužilom — desol ali asepsol. Rano lahko pokrijemo z obližem.

2. Kri se iz rane obliva po koži v obliki »potočka« — venozna krvavitev.

Prva pomoč: zadošča preveza s prvim povojem ali s sterilno gazo, ki jo pritrdimo na kožo z navadnim povojem ali trikotno ruto. Rane ne izpiramo, kože okoli rane ne čistimo, jo ne posipamo s praškom ali mažemo z mazilom.

Če je rana globoka in obsežna na okončinah, moramo okončino imobilizirati oz. z okončino mirovati. Če se krvavitev ne ustavi, okončino dvignemo.

Pozor: če rana krvavi, je ne moremo pokriti z obližem (Hansaplast)

3. Kri iz rane brizga v curku, ki utripa kot utripa srce, curek se veča in manjša — arterialna, huda krvavitev. **Prva pomoč:** S prsti pritisnemo na žilo med rano in srcem. Če je krvavitev zelo huda ali če ne vemo, na katero žilo pritisniti, vzamemo sterilno gazo in jo z roko pritisnemo na krvavečo rano. Preko gazo položimo zvit povoj, ne da bi ga jemali iz papirnatega omota in ga tesno pritrdimo na kožo z drugim povojem ali trikotno ruto. To je kompresivni zavoj. Kar je pritisk zvitega povoja (v ta namen lahko uporabimo katerikoli trd predmet brez ostrih robov — vžigalnik, košček lesa, kamenček itd.) na krvavečo rano večji od pritiska krvi iz žile, tedaj se krvavitev ustavi.

Poškodovano okončino nato imobiliziramo oz. z njo mirujemo.

Pozor! Od vse prve pomoči, ki jo izvajamo, je treba najprej položiti nezavestnega na bok, da se ne zaduši, takoj nato pa moramo ustaviti krvavitev oziroma zaviti rano. Potem šele namestimo priročno imobilizacijo. Seveda je razumljivo, da takoj ustavimo krvavitev, če je ponesrečenec pri zavesti in da takoj namestimo imobilizacijo, če je ponesrečenec pri zavesti in ne krvavi, oziroma nima rane.

Oprema: Prvi povoj, sterilna gaza, sterilna zalepka — obliž (Hansaplast), trikotne rute, razkužilo desol, asepsol, priročna imobilizacijska sredstva.

Smučarski skakalci napredujejo skokovito

Tekmovalni uspehi SSK Žiri v sezoni 1974/75

Klub je v kratkem času od ustanovitve dosegel zelo dobre uspehe, saj v sezoni 1973/74 ni imel nobenega kategoriziranega tekmovalca, po končani letošnji sezoni pa se je uvrstil na odlično tretje mesto za Ilirijo in Triglavom ter pred Jesenicami, Logatcem in drugimi klubi.

Zdaj ima klub pri Komisiji za kategorizacijo SZS registriranih 38 tekmovalcev, od tega 20 cicibanov in ml. pionirjev, 9 st. pionirjev, 4 mlajše mladince, 1 starejšega mladince in 4 člane.

Izmed teh 38 tekmovalcev izstopajo 4 posamezniki:

— Janez Poljanšek, ki se je letos uvrstil v člansko B reprezentanco, ki pa na žalost ni imela dovolj sredstev, da bi lahko organizirali treninge vse leto;

— Tone Burjek se je po preglednih tekmah v novembru 1974 uvrstil v mladinsko

državno reprezentanco in je prvi, ki mu je uspelo po polletnem delu — treningu spremeniti sestavo že določene ekipe;

— Bogdan Podobnik je še mlajši mladinec in se je v sezoni 1973/74 tudi uvrstil v mladinsko državno reprezentanco.

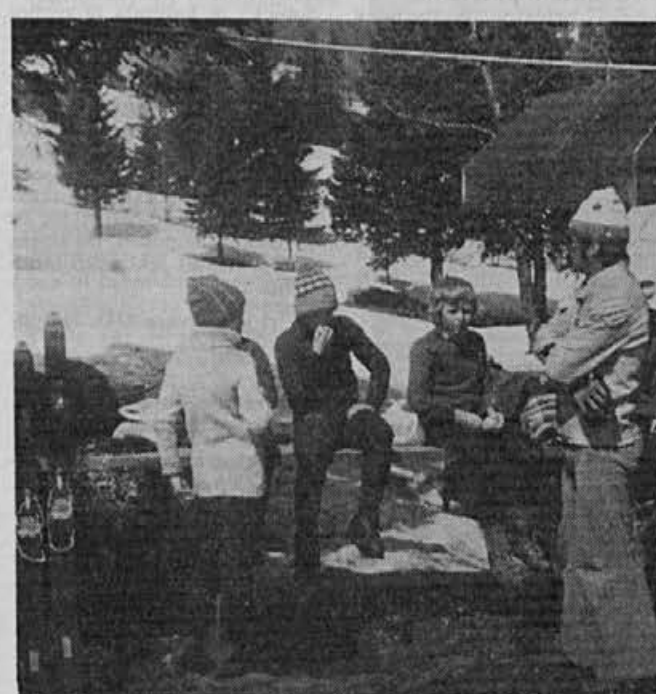
Pri mlajših pionirjih izstopa predvsem Drago Krolnik, ki je v sezoni 1973/74 osvojil naslov republiškega in državnega prvaka. Poleg teh tekmovalcev je v klubu še nekaj posameznikov, ki so z dobrimi rezultati že opozorili nase: Peter Jereb, Milan Primožič, Dušan Kavčič, Jure Možina, Matjaž Zagar, Srečo Debeljak (SSD Blegoš — sekcija Gorenja vas).

Razen omenjenih, je v klubu še nekaj talentiranih pionirjev, ki bodo z vztrajnim delom prav gotovo dosegali dobre rezultate, vendar pa je pogoj za to tudi pokritje ene ali dveh skakalnic s plastično maso.

trener Janez Jurman

Množičnost je največja odlika pri organiziranju planinstva

Bodoči reprezentanti?

Kdo zna?

PREDSTAVLJAMO VAM DELOVNO MESTO PRIPRAVA GORNJIH DELOV v šivalnici. Vaša naloga je, da odgovorite na vprašanje, kako izboljšati

1. organizacijo na delovnem mestu
2. transport do in od delovnega mesta
3. pogoje dela

(Opomba: če menite, da izboljšanje ni možno na vseh

področjih, rešitev prav tako lahko predložite.)

Nagrade za najboljše rešitve so:

1. nagrada	200 din
2. nagrada	150 din
3. nagrada	100 din

Rešitve pošljite najkasneje do 15. novembra na uredništvo Delo-življenje (lahko pod šifro).

Opomba: Reševalcev prejšnje nagradne uganke ni bilo (?), tako da nismo mogli podeliti nagrad.

Zanimivosti

Investicije

Švicarsko gospodarstvo povečuje investicije v državah v razvoju

Po uradnih podatkih so švicarska privatna podjetja v letu 1974 investirala v državah v razvoju 381,4 milij. sfr., kar je 126,3 milij. sfr. ali 50 % več kot leta 1973. Izvoz švicarskega blaga v države v razvoju se je povečal lani za 26 % na 7.811 milij. sfr., uvoz iz teh držav pa se je povečal za 37,5 % na 5.628 milij. sfr. Letos znaša stopnja rasti izvoza v države v razvoju 7 %. (MD)

Vir: VWD 194, 25. 9. 1975

Avstralija kontrolira tuje investicije

Avstralija je prevzela popolno kontrolo nad novimi ležišči urana. Prevzela bo večinsko udeležbo nad celotnimi bodočimi rudarskimi projekti. Udeležba tujih družb mora biti manjša od 50 %. Sicer pa je prisotnost tujih družb zaradi aktiviranja naravnih bogastev v Avstraliji zaželena. (MD)

Vir: Le Monde 9543, 27. septembra 1975

Kenija išče inozemske investitorje

Že od leta 1974, ko je postala Kenija neodvisna, je parlament sprejel zakon o zaščiti tujih investicij. Investicije so zaščitene, transfer dobička in kapitala je svoboden. Ugodni so pogoji za industrijsko kooperacijo in skupna vlaganja. Kenija spada med nevrščene države. Z Avstrijo se pogaja o gradnji elektrarn. Kenija se zanima tudi za avstrijske izkušnje v turizmu. Avstrijski strokovnjaki iščejo železovo rudo; če bo iskanje uspešno, bo imela Kenija lastno jeklarsko industrijo. (MD)

Vir: Die Presse 8245, 24. septembra 1975

Povečanje direktnih inozemskih investicij v ZDA

Direktne investicije inozemcev v ZDA so se po podatkih trgovskega ministrstva v zadnjem letu proti 1973 povečale za 3,5 mlrd. \$ na 21,7 mlrd. \$. Približno 2,2 mlrd. \$ je bilo neto kapitalnega priliva, približno 1,6 mlrd. \$ pa reinvestiranih dobičkov. (TS)

Vir: Finanz und Wirtschaft 76, 27. 9. 1975

— Prosim te, nehaj. Sedaj tako butajo v zid, da ne morem spati.

— Mora biti pa res krasno v zakonu — vsako noč lahko skačeš na veliki postelji.

— Pohiti, dragi, zamudila bova!

— Kako ti otroci hitro rastejo!

— Ali so dostavili zločivni naslonjač?

Obutvena industrija v svetu

SALAMANDER AG S POLNO IZKORISČENIMI KAPACITETAMI

Zaradi povečanega povpraševanja je Salamander AG uvedla v svojih tovarnah še posebne delovne izmene. Proizvodne kapacitete so polno koriščene. Sedanja dnevna kapaciteta znaša približno 35.000 parov čevljev, medtem

ko je lani proizvodnja nazadovala od 39.000 parov čevljev na 32.000 parov. Do konca avgusta letos je Salamander zvišal neto promet za 13,2 % (1974: 476,4 milij. DM), brez poslov v NDR. Neto dobiček koncerna je v istem razdobju porasel za 15,1 % oz. za približno 13 milij. DM. (TS)

Vir: Frankfurter Allgemeine 217

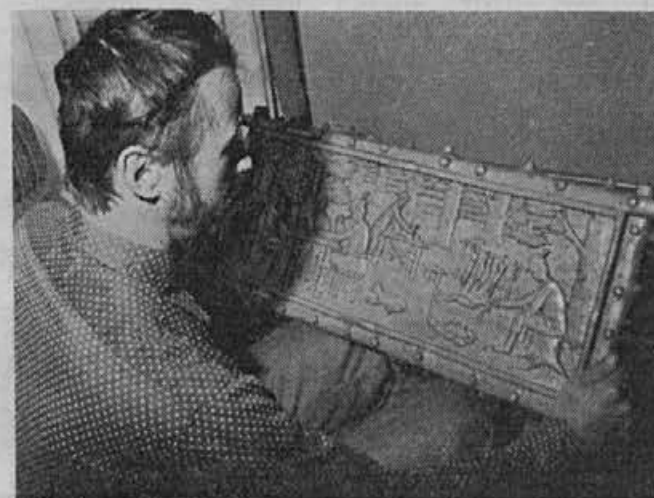
Tudi pri nas stopamo v korak s svetom — mehaniziramo se ...

54 ZAHODNONEMSKIH TOVARN ZA SZ

Doslej največje posamezno naročilo je prejela nemška družba za proizvodnjo čevljarskih strojev Schön & Cie. GmbH od sovjetske zunanjetrgovinske organizacije Tehno-Import. Nemška družba bo dobavila stroje in opremo za 54 tovarn za proizvodnjo obutve v SZ. Vrednost naročila presega 100 milij. DM. Od

celotnega naročila, ki zagotavlja polno zaposlenost za približno 2.000 zaposlenih oseb v razdobju enega leta, odpade vrednost 30 milij. DM na druge družbe (Pfaff, Adler, Albecco, DVSG in Fortuna). Družba Schön & Cie, ki ima 80 %-no izvozno kvoto, izvažajo sedaj polovico celotne proizvodnje v vzhodne države, predvsem v SZ. (TS)

Vir: Frankfurter Allgemeine 228

Naš delavec Miran Mazzini stopa po stopinjah mnogih žirovskih čevljarjev. Tudi on se razvija v obetajočega oblikovalca. Ze razstava njegovih prvih del kaže talent in voljo, kar je ob poglobljenem spoznavanju likovnih vrednot osnova za napredovanje v umetniškem ustvarjanju.